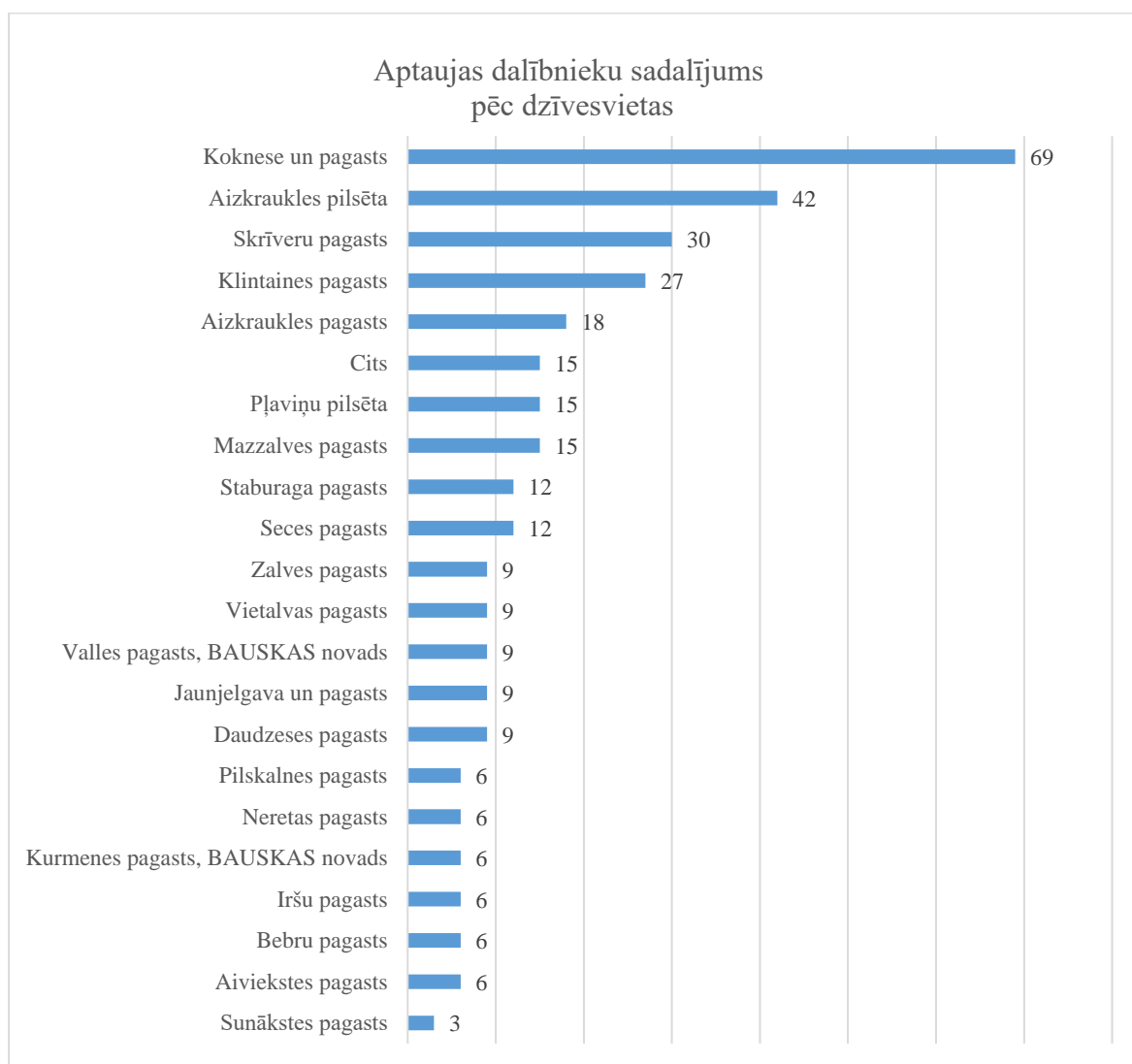

Biedrības “Aizkraukles rajona partnerība” LEADER APTAUJAS REZULTĀTI

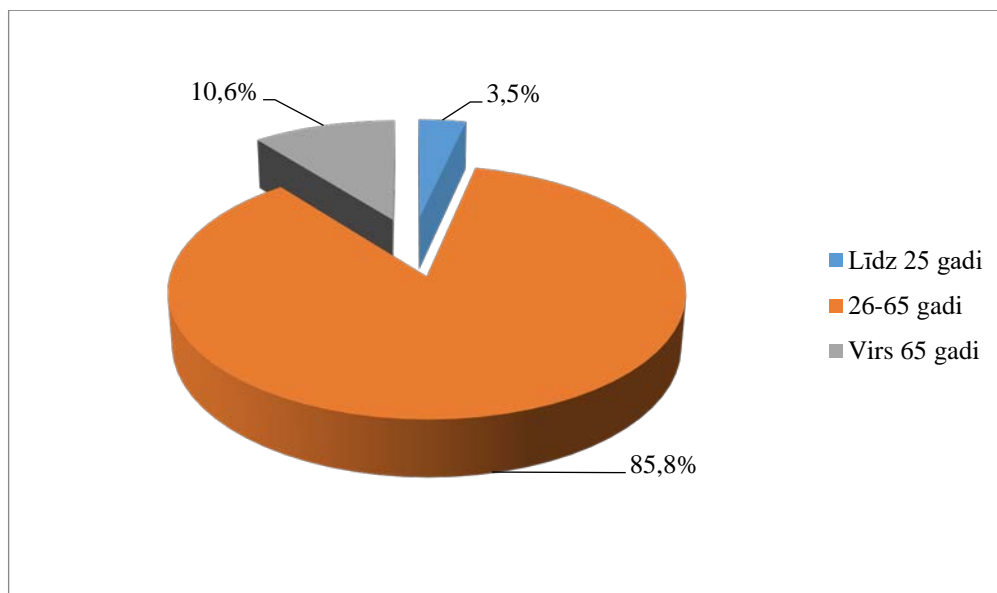
Sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas **2023.-2027.gadam** izstrādei ir nepieciešams iedzīvotāju viedoklis, tāpēc, lai apzinātu esošo situāciju biedrības “Aizkraukles rajona partnerība” (turpmāk tekstā – Partnerība) darbības teritorijā, tika veikta iedzīvotāju aptauja laika posmā no 2023.gada 16.februāra līdz 30.martam.

Aptaujā kopā piedalījās 339 respondenti no Partnerības darbības teritorijas, kā arī no citām teritorijām, kas ieinteresēti LEADER projektu īstenošanai šajā teritorijā.

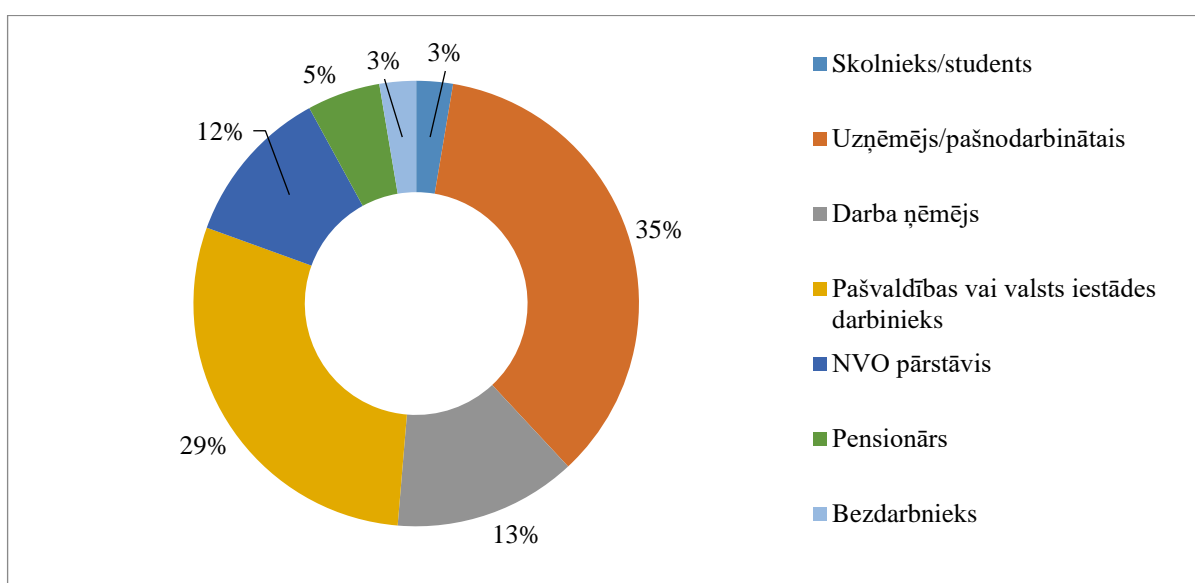
1.att. Respondentu sadalījums pēc dzīvesvietas

Kā redzams 1.attēlā, tad visaktīvākie aptaujas aizpildīšanā bijuši iedzīvotāji no Kokneses pilsētas un pagasta, Aizkraukles pilsētas, Skrīveru un Klintaines pagasta, kas skaidrojams ar to, ka no šīm vietām ir arī vislielākais realizēto LEADER projektu skaits. Diemžēl, neviena atbilde netika saņemta no Sērenes pagasta.

2.att. Respondentu sadalījums pēc vecuma

Kā redzams 2.attēlā, tad visvairāk aptaujas anketu ir aizpildījuši iedzīvotāji darba spējas vecumā no 26 – 65 gadiem. Vismazāk atbildes snieguši jaunieši līdz 25 gadu vecumam, kas ir kritiski svarīga mērķa grupa mūsu teritorijā, lai nodrošinātu teritorijas attīstības ilgtspēju.

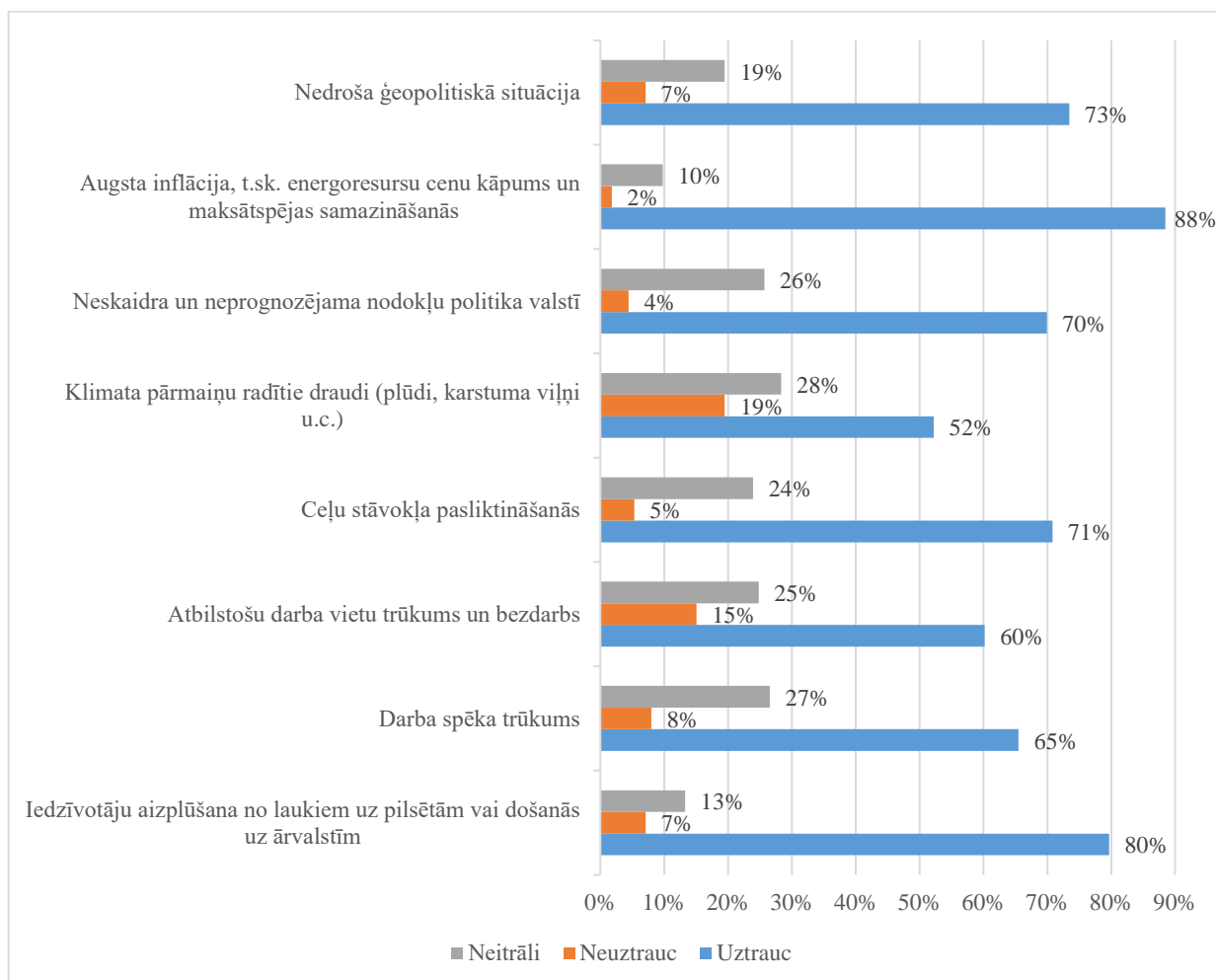

3.att. Respondentu dalījums pēc nodarbošanās

Pēc 3.attēlā redzamā sadalījuma var secināt, ka visaktīvāk piedalījušies uzņēmēji (35%) un pašvaldības vai valsts iestāžu darbinieki (29%). Mazāk aktīvi bijuši darba ņēmēji (13%) un NVO pārstāvji (12%). Savukārt visneaktīvākie pensionāri (5%), bezdarbnieki un skolnieki/studenti (3%).

Uz jautājumu, ar ko Tu savā pagastā/ pilsētā vai visā novadā visvairāk lepojies, respondenti atbild, ka pārsvarā lepojas ar **kultūrvēsturi** (Kokneses pilsdrupas, Likteņdārzs, Ērberģes muiža, Kurmenes muiža, Lielzalves muiža, Vecbebru muiža, Amtmaņu muzejs, Aizkraukles vēstures un mākslas muzejs), **dabu** (Daugava, Daugavas senleja, Kokneses parks, Skrīveru denroloģiskais parks, Strūves punkts), **kultūru** (Sama modināšanas svētki, pašdarbnieku kolektīvi teritorijās, Baltaines radošā māja), **sporta infrastruktūru** (Kokneses peldbaseins, skeitparks Jaunjelgavā,

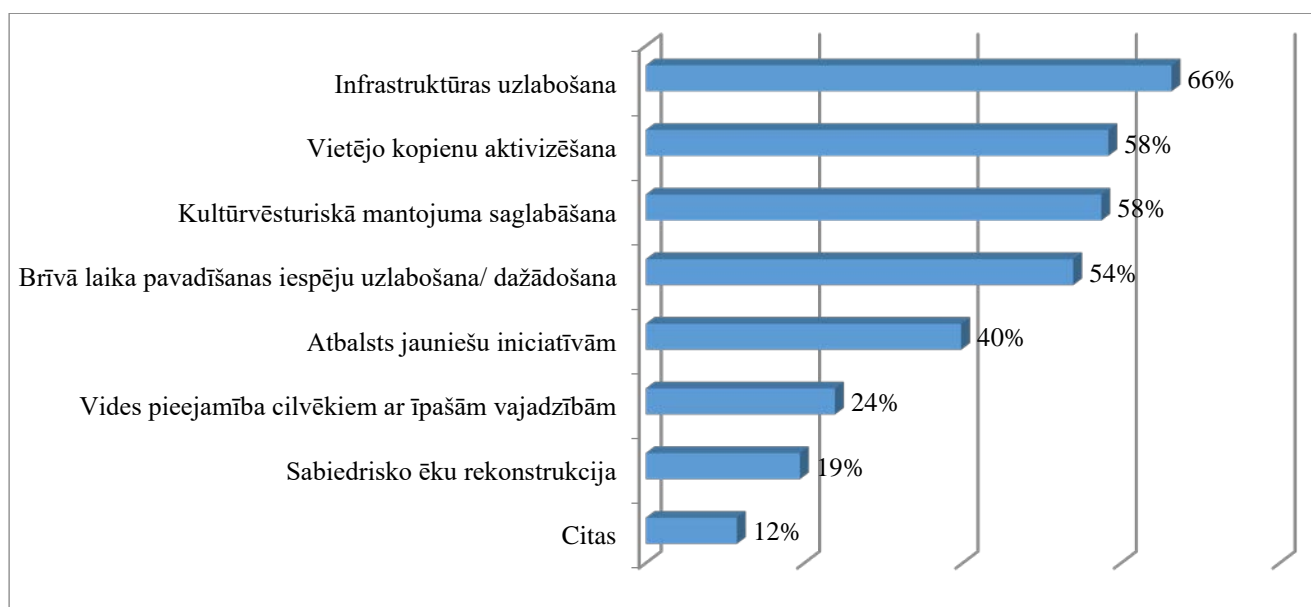
Mežezers, sporta halle Iršos), dažādām nozīmīgām **vietām teritorijā** (lavandu dārzi, mini zoo “Karlīnas”, Zviedru skanstis, Daugavas promenāde, Vīgantes parks, Iršu muižas klēts-magazīna) un veiksmīgu **uzņēmējdarbību** (Liepkalnu maizes ceptuve, Skrīveru saldējums, Pļaviņu HES, Radada, Ragāres, Divas upes, Olalā, Liellopu izsoļu nams, Skrīveru pārtikas kombināts u.c.).

4.att. Apstākļu jeb draudu novērtējums

Respondenti kā būtiskākos draudus min (4.att.):

- Augsta inflācija, t.sk. energoresursu cenu kāpums un maksātspējas samazināšanās;
- Iedzīvotāju aizplūšana no laukiem uz pilsētām vai došanās uz ārvalstīm;
- Nedroša ģeopolitiskā situācija;
- Ceļu stāvokļa pasliktināšanās;
- Neskaidra un neprognozējama nodokļu politika valstī;
- Darba spēka trūkums;
- Atbilstošu darba vietu trūkums un bezdarbs;
- Klimata pārmaiņu radītie draudi (plūdi, karstuma viļņi u.c.).

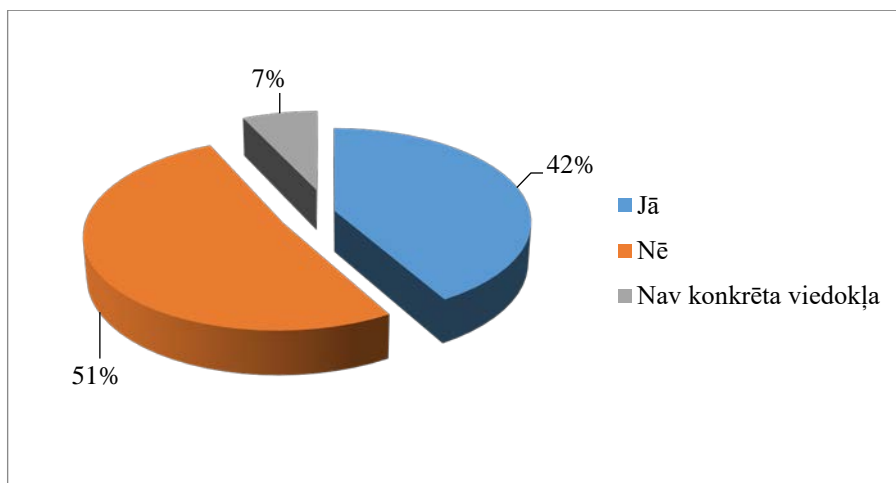
5.att. Atbalstāmās darbības tuvāko 5 gadu laikā, lai dzīves vide un sabiedriskais sektors pagastā/ pilsētā uzlabotos

Respondenti kā būtiskākās atbalstāmās darbības min šādas (5.att.):

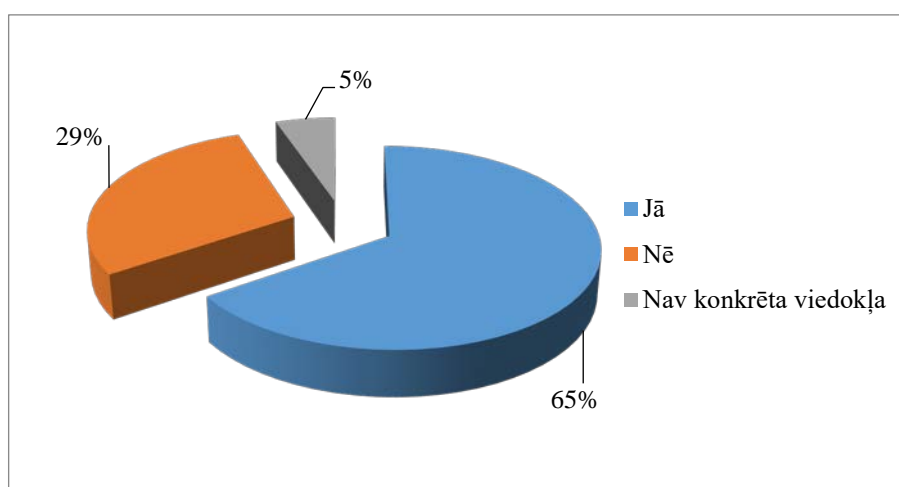
- Infrastruktūras uzlabošana sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai;
- Vietējo kopienu aktivizēšana, līderu meklēšana, atbalsts viedo ciemu stratēģiju izstrādei;
- Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana;
- Brīvā laika pavadīšanas iespēju uzlabošana/ dažādošana;
- Izglītošana un aktivitātes jauniešiem;
- Vides pieejamība;
- Sabiedrisko ēku rekonstrukcija;
- Citas – sadarbības veicināšana, tradīciju saglabāšana, identitātes veidošana, veselīga dzīvesveida veicināšana.

Uz jautājumu, vai ir kāds konkrēts projekts vai projekta ideja, ko **noteikti** vajadzētu realizēt **tuvāko 5 gadu laikā** un kas sniegtu lielu ietekmi uz pagasta/ pilsētas, iespējams, visa novada attīstību, tiek minēti: Strūves ģeodēziskā loka punkts „Bristene”, brīvdabas estrādes būvniecība Skrīveros, peldvietu labiekārtošana, amatiermākslas vēstures ekspozīcijas izveide ar inovatīviem rīkiem, auto trase ar kvalitatīvu segumu, Kokneses estrādes būvniecība, skatu torņa izveidošana Skrīveros, Lielzalves muižas glābšana, veloceliņu izveide, dienas centrs bērniem ar īpašām vajadzībām, suņu socializēšanās iežogots piemērots laukums, bērnu pieskatīšanas iespēja, nevajadzīgo mantu otrreizējās elpas bode ar preču iemaiņšanas iespējām u.c.

Uz jautājumu, vai, Jūsaprāt, būtu lietderīgāk sabiedriskā labuma projektu finansējumu (pašvaldību, biedrību projekti) izmantot **stratēģiskos** projektos – t.i., izlietojot **vienam lielumam publiski pieejamam** infrastruktūras projektam katru gadu citā apvienības pārvaldē (bijušajā novadā), atbilde redzama 6.attēlā – 51% apgalvo, ka nē, 42%, ka jā un 7% nav konkrēta viedokļa.

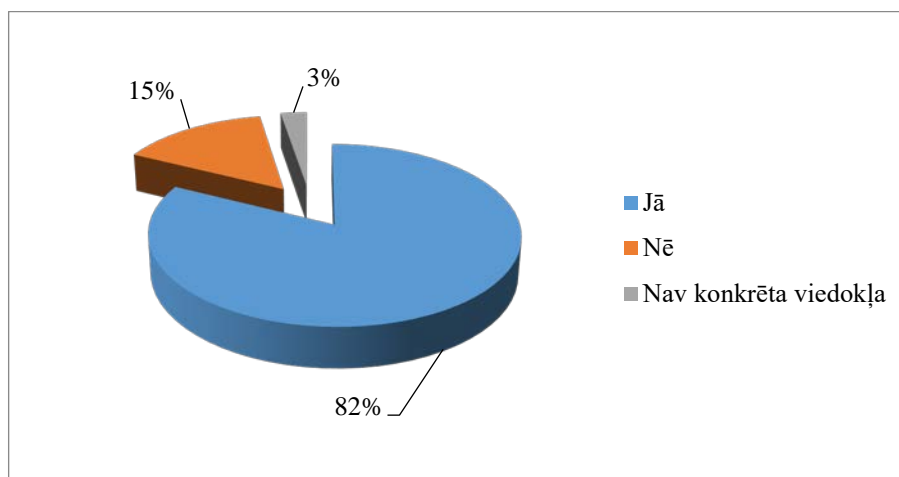
6.att. Stratēģisko projektu nepieciešamība

7.att. Jauniešu iniciatīvu nepieciešamība

Tā kā jaunajā periodā ir iespēja izdalīt atsevišķu finansējumu tieši jauniešu aktivitātēm, tad, apjautājot iedzīvotājus, lielākā daļa (65%) apgalvo, ka to ir nepieciešams darīt.

Lai gan aptaujā piedalās tikai 3,5 % jauniešu no visiem aptaujātajiem, par jauniešu iniciatīvām balso lielākā daļa respondentu, kas liek secināt, ka jauniešu iesaiste un palikšana laukos ir visaptveroša problēma, kura jārisina visiem kopā.

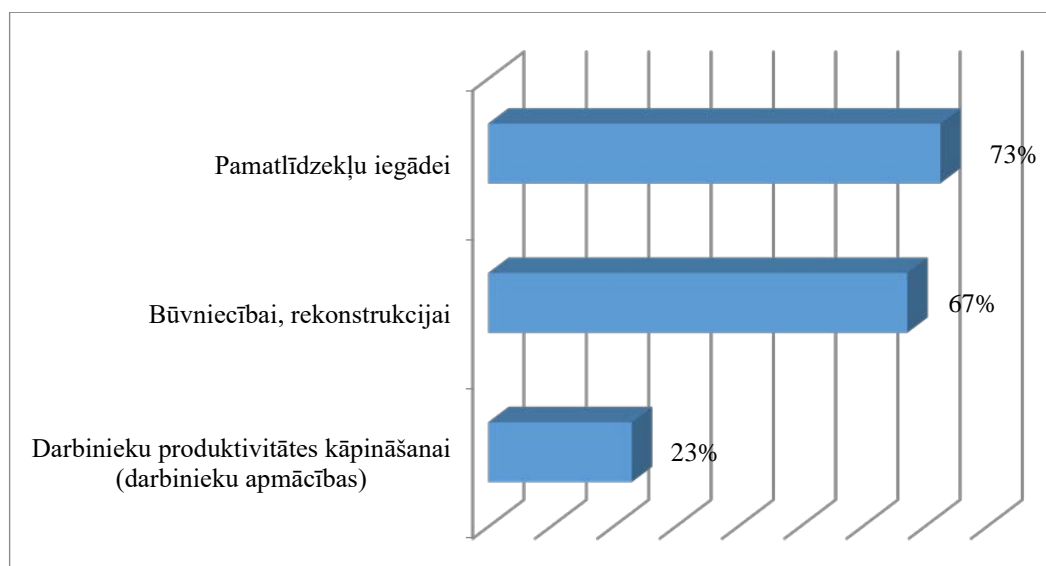

8.att. Sadarbības projektu nepieciešamība

Uz jautājumu, vai nākamajā periodā ir nepieciešami sadarbības projekti (8.att.), viennozīmīgi lielākā daļa respondentu (82%) sniedz apstiprinošu atbildi.

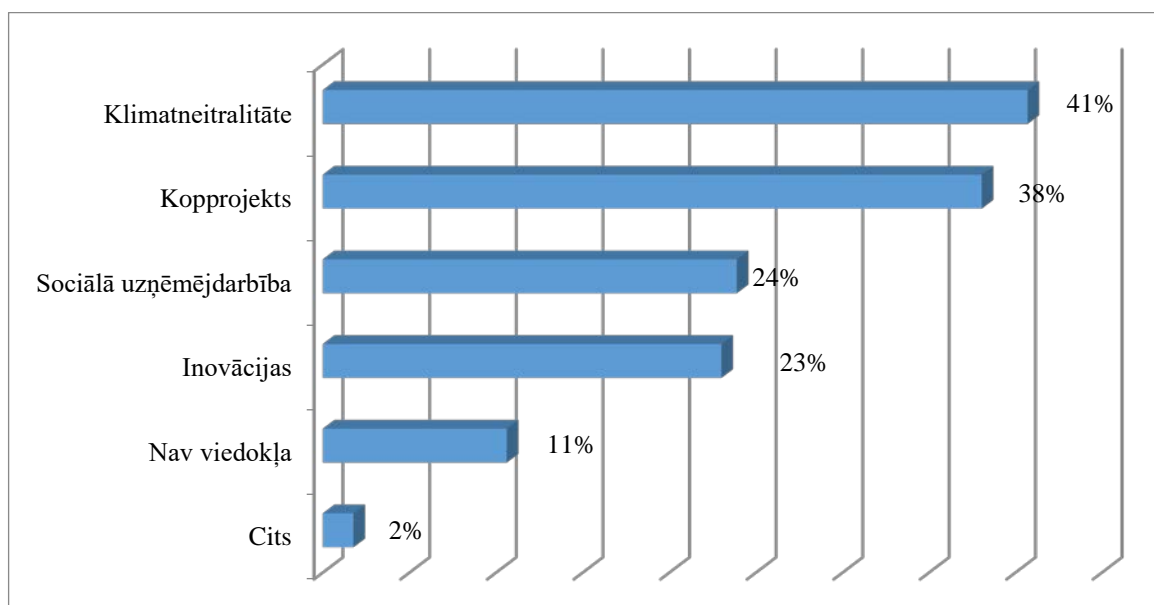
Minētas šādas interesējošās tēmas:

- Vairums min, ka nepieciešama pieredzes apmaiņa kā tāda – par jebkuru tēmu;
- Jauninājumi un inovācijas uzņēmējdarbībā;
- Tūrisms, kultūrvēsturiskais mantojums, tradīcijas u.c.;
- “Zaļā kursa” tēmas – energokopienas, aprites ekonomika, atjaunojamie energoresursi utt.;
- Aktivitātes kopienās un pagastos, kas aktivizē vietējos iedzīvotājus;
- Jebkādas tēmas, kas ienestu jaunas lietas teritorijā.

9.att. Nepieciešamais atbalsts uzņēmējdarbībā

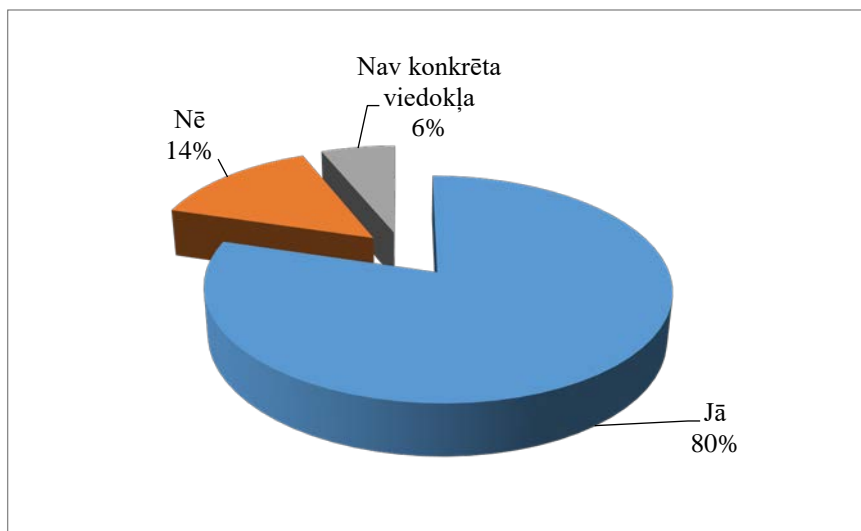
9.attēlā redzams, ka vislielākais atbalsts uzņēmējdarbībā ir nepieciešams pamatlīdzekļu iegādei (73%) un būvniecības vai rekonstrukcijas darbu veikšana (67%). Mazāks - darbinieku produktivitātes kāpināšanai jeb darbinieku apmācību nodrošināšanai (23%).

10.att. Intensitātes paaugstināšanas scenāriji

Tā kā plānošanas periodā 2023-2027 pamata intensitāte ir 40%, tad vaicājām, ko būtu gatavi darīt, lai paaugstinātu projektu atbalsta intensitāti. Vislielākā gatavība ir īstenot LEADER projektus, ieviešot dažādus klimatneitralitātes principus (41%), piemēram, aprites ekonomikas principi, atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas, bioekonomika utt. Gatavi īstenot arī kopprojektus (38%), lai gan periodā 2014-2022 Partnerības teritorijā nav īstenots neviens kopprojekts.

Mazāka gatavība ir īstenot sociālo uzņēmējdarbību (24%) un inovācijas (23%), kas skaidrojams ar to, ka šī ir salīdzinoša jauna tēma un Partnerības teritorijā šobrīd nav neviena sociālā uzņēmuma, savukārt, inovācijas prasa lielāku izdomu, uzdrošināšanos un risku jaunu produktu/pakalpojumu radīšanā. Valsts līmenī trūkst sadarbības un dialoga starp uzņēmējiem, zinātniekiem, izglītības iestādēm.

11.att. „Lauku biļetes” nepieciešamība

11.attēlā redzams, ka absolūtais vairākums (80%) ir par „Lauku biļetes” iekļaušanu kā vienu no intervencēm jaunajā stratēģijā. Tas skaidrojams ar to, ka tiks atbalstīta lietotu pamatlīdzekļu iegāde, atvieglota veidlapa un mazāks viena projekta finansējums (mazāks risks).